

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXVIII.

V Ljubljani 20. velikega serpana 1875.

List 34.

Koledar za naslednji teden.

Veliki serpan. — Avgust.

22. Nedelja XIV po binkoštih. Evangelij: „Nihče ne more dvema gospodoma služiti.“ (Mark. 6.) — Ss. Timotej, Hipolit in Simforijan, sprič.

23. Ponedeljek. Ss. Filip Benicij, spoz. iz reda služabnikov Marije Device, misijonar v mnogih deželah. † 22. vel. serp. 1285.

24. Torek. Sv. Jernej, apostelj, v sv. pismu tudi Natanael imenovan, Galilejic, je bil živ odert in poslednji ob glavo djan.

Sv. Teoderik, opat pri svetem Ruperti v Belgiji, je bil rojen v Lerni na Belgijskem l. 1008. Njegova pobožna mati ga je bila Bogu obljubila in odločila: „Duhovski, njegov oče Gonco, vojak, pa za vojaški stan. Mati bi bila rada dečka v šolo dala, oče pa tega ni dovolil, ter si je mislil, za vojaka bo že dober, če tudi ne hodi v šolo. Oče gre z doma, mati pa dečka v šolo pošilja. Ko oče domú pride, in zvé, da sinček v šolo hodi, gre berž po-nj in ga domú pripelje. Sinček, žive nature, še tisti dan zleze na streho, z nje pade in si levo roko zlomi. Oče priteče in na pol mertvega v hišo nese. Mati zdihuje in svojemu možu očita: „No tu ga imaš vojaka, naj bo le z zlomnjeno rokó orožje nosil in berzdal konja!“ Gonco ji odgovori: „Ljuba moja! nikar mi ne očitaj, sej imam že tako preveč žalosti. Zakaj pa si ga brez mene Bogu obljubila, sej je tudi moj sin? Zdaj pa mu lepo strezi, in če ga Bog pri življenji ohrani, naj pa bo menih.“ Teoderik se kmalo ozdravi, in njegova sestra ga k sebi vzame v mesto, kjer je bila učenica. Pobožna devica svojega brata lepo uči, in v vsem dobrem vadi. Bratec jo rad vboga; njega ni bilo treba k učenju priganjati, še le odvracati ga je bilo treba, da si ni na zdravji škodoval, ker je vedno v bukvicah tičal. Ta čas mu umerje oče Gonco.

Po očetovi smerti pelje mati 10letnega dečka v mesto Lovanj (Löven) v samostansko šolo. Pobožni in previdni opat Rihard ga z veseljem sprejme, ker mu že na obrazu bere nedolžnost in bistroumnost. Teoderik kmalo presega vse svoje součence v vednostih in pobožnosti. Bil je opatov ljubljenec. V svojem 17. letu je bil sprejet med samostanske brate. Kar je nad njimi dobrega vidil, je z vso gorečnostjo posnemal, svoje napake pa je nad seboj tako ostro kaznoval, da mu je mógel opat v tej reči mero dajati.

Opat je oskerbel, da je bil mladeneč posvečen za subdijakona in za dijakona, in mu izroči domačo šolo. Teoderik svoje šolarje pridno podučuje, pa jih tudi z besedo in zgledom za vse dobro navdišuje. Ko je bil

30 lét star, se je dal iz pokoršine do svojega opata — toda le bolj prisiljen — mašnika posvetiti, ker se je nevrednega štel za to presveto službo; mislil je, da je dosihmal še vse premalo Bogú služil, da mora posihmal z novega in z večí gorečnostjo začeti. Prosil je opata dovoljenja, da smé le enkrat na dan kaj malega vživati in oster pas okrog ledja nositi. Teoderik je bil učenik v Verdinu. Sveto pismo je iz glave znal.

Ko umerje Adelard, opat v samostanu svetega Huberta, izvolijo zbrani očetje Teoderika za opata, če ga bode škof poterdil. Teoderik pade škofu k nogam, ter ga ves v solzah prosi, naj ga varuje tega bremena, ktereга nositi ne premore. Škof, spoznavši njegovo ponižnost, pobožnost in učenost, ne odjenja, in Teoderik je bil za opata blagoslovljen. Novoizvoljeni opat pride v šent-Hubert in najde samostan po mehкости prešnjega opata v žalostnem prepadu in nerednosti.

Sveti opat skorej dve leti mnogo oporekovanja in zaničevanja voljno prenaša in goreče goreče moli za svoje nasprotnike, ki so bili izvolili nasprotnega opata Lamberta in se med seboj pogovorili, da mu ne bodo na koru, ko bojo juternice peli, več odgovarjali, ne se mu po cerkveni šegi priklanjali, in ne ga blagoslova prosili. Ko se na koru snidejo, vidi Lambert v naročji sv. opata zalega dečka v svetlem oblačilu in nebeškega obraza, kateri se opatu ljubeznjivo uklanja, njega pa serdito pogleduje. To viditi se začne Lambert na vsih udih tresti, se opatu ponižno prikloni, ga s solznimi očmi spodobno prosi blagoslova, in s trepečim, milim glasom berilo poje. Po dokončanem petju se Lambert opatu spodobno prikloni, se usede v svojo klop in milo joka. Njegovi tovarši — vsi osupnjeni — se pogledujejo, ker ne vedó, kaj se je zgodilo. Po dokončanih juternicah pade Lambert pred opata, jokaje spoznava svoje pregrešno obnašanje, in ga prosi, naj ga prestavi v drug samostan, ker ni vreden bivati na tem svetem kraju, ktereга je s svojimi pregrehami oskrunjal. Opat hvali Boga za njegovo spreobrnjenje, in mu reče, da naj le v tem samostanu ostane, in s svojim lepim zgledom popravlja, kar je bil poprej pokazil. Lambert mu odgovori: „Moj zgled terdovratnikov ne bo poboljšal, če jih posebna milost Božja ne omoči. Opat mu usliši prošnjo, mu jokaje dá svoj blagoslov, in mu voši stanovitnost. Lambert v drugem samostanu dela ostro pokoro do svoje smerti.

Po Lambertovem odhodu se več njegovih zbeganih tovaršev opatovim poveljem podverže in dela pokoro, terdovratniki pa sami pobegnejo iz samostana. In tako se je prepادل samostan zopet povzdignil k svoji časti. Ljudstvo spoštuje pobožne in goreče menihe, in ima do njih zaupanje v svojih dušnih potrebah. Knezi in škofi dajo opatu toliko darov, da zanemarjeni samo-

stan in cerkev popravi in podaljša. Memo tega sveti opat še druge samostane in cerkve sozida. Ko je bilo vse lepo vravnano, se podá opat z nekterimi brati svojega samostana v Rim na božjo pot — pa bos čez visoke gore, in si na tem težavnem in dolgem potu noge tako pokvari, da mu nohtovi od perstov popadajo. Papež Aleksander II ga prav prijazno sprejmejo, mu podelé svoj apostoljski blagoslov, pa mu zapovedó pod sveto pokoršino, da se obut in na konju verne v svoj samostan.

Bog je svojega zvestega služabnika tudi z mnogimi čudeži poveljal. Tukaj naj le enega omenimo. Bila je velika suša. Ljudstvo po dežji zdihuje, in se sv. opatu v molitev priporoča. Opat napové post in očitne molitve. Napovedani postni dan ima opat pred sv. mašo nagovor do ljudstva. Nebo je bilo jasno, čisto kakor ribje okó. Med njegovo sv. mašo se začne oblačiti, in zdajci namóči pohleven dež suho zemljo.

Tri mesece pred svojo smertjo začne sv. opat bo-lehati. Bratje ga prosijo, da naj jenja svoje telo križati, ter naj si vsaj ostri pas odpaše. Opat jim odgovori: „Ljubi bratje moji! ne bodite iz prevelicega usmiljenja neusmiljeni do mene, ter me ne zaderžujte v spokornosti iz napčnega milovanja; Kristusovemu služabniku se ne spodobi drugač umreti kakor v spokorni obleki.“ Opat si dá na smertni postelji prinesiti átolo in opatovsko palico, in nanjo opiraje podeli svojim bratom poslednji blagoslov. Škof mu podelí svete zakramente, in dovoli, da se v njegovi celici bere sv. maša. Na koncu sv. maše izdihne sv. opat svojo blago dušo Bogu v roke, v 80. letu svoje starosti 1888.

Vodilo sv. opata Teoderika: „Bog dovršuje svoje sklope, naj mu ljudje še tako nasproti delajo“, zlasti kar zadeva sv. katoliško Cerkev. Psalmist pravi: „Kralji zemlje se vzdigujejo, in pervaki (knezi) se zbirajo zoper Gospoda, in zoper njegovega Maziljenega (Kristusa)... On, ki v nebesih prebiva, se jim smeja, in Gospod jih zasmehuje, ter jih bo prestrašil v svojem serdu“. (Ps. 2, 2—5.)

25. **Sreda.** Sv. *Ljudovik IX*, francoski kralj, voj-skovavec zoper turke. † 25. vel. serp. 1270.

26. **Četertek.** Zvel. *Krispín*, brat v kapucinskem redu. † 1750.

27. **Petek.** Sv. *Jožef Kalasancij*, vstanovnik redov-nikov pobožnik šol ali pijaristov. † 25. vel. serp. 1648 v svojem 92. l.

28. **Sabota.** Sv. *Avguštin*, hiponski škof in cer-kveni učenik. † 28. vel. serp. 430, v 76. l. svoje sta-rosti.

Marijo častimo!

(V premislik med šmarnimi mašami.)

Kdor se je Mariji od mladosti priporočal, se pod njeno zastavo vstopil in ji čisto zročil dušo in telo, živ-ljenje in smert: blagor mu! Mogočno podporo ima v vsih okoljšinah svojega življenja, povsod spoznava in vidi, kako ljubeznjivo Mater se mu Marija vedno ska-zuje. Ako si v dušnih stiskah (katere so veliko hujši, ko telesne) in se skušnjave hudobnega duha valé nad-te, ko velikanski valovi morja na majhen čoln, ki ga divji vihar po morju sem ter tje meče, najdeš pri Mariji sladko pomoč. Vedno bolj in bolj boš spoznaval, kako se sredi naj hujšega boja vse verige in zanjke satanove, s katerimi te hoče vjeti, raztergajo in vsa satanova moč se razkadí. Vidil boš in se čudil, kako slavno boš pre-magoval z Marijno pomočjo skušnjavca; zdelo se ti bo

naposled, kakor bi stopil v lep dišeč, z nebeško vonjavo in ljubeznjivostjo napolnjen vert.

Kdor je to poskusil, vé, da s temi besedami ni nič preveč rečeno. — On je tako z zaupanjem na božjo pomoč in vedno varstvo Marije Device tako navdan, da s sv. Janezom Damaščanom ves razveseljen in v živem hrepenenju po svoji Materi kliče: „Pridi torej, o Mati mojega Zveličarja, pridi, ti moja pomoč, moje tolažilo! Pridi! in sredi plamečih skušnjav se ne bom vžgal — nobenih zalezovanj se ne bom bal — v vsih nevarnostih bom srečen ostal. Nič se ne bojim, ko me boš ti bra-nila; nič me ne skerbi moja slabost, ko me boš ti pod-pirala. Tvoje ime je moj škit, tvoja pomoč moje orožje. S teboj sklenjen se ne bojim nobenega sovražnika. Zmaga je moja.“

Si žalosten, te tarejo reve in nadloge, — pribežiš pa k Materi Mariji, te ona potolaži, v njeni družbi se veselíš, akoravno ni pri tebi nobenega svetnega prija-telja. Ona ti pomaga, kakor vé, da je za-te naj bolje. Res, ker se Materi vsega zročíš, se ne mores nič bati; ona ti je vedno na strani, če se tudi vse sovražne moči vzdignejo zoper tebe, ker ona je mogočna Kraljica nebes in zemlje. „Vsi sovražniki morajo bežati, kamor pride nebeška Kraljica. Če je Marija z nami, kdo bo zoper nas?“ pravi sv. Antonin.

Zakaj bi se ji pa tudi ne priporočal, zakaj bi je ne klical na pomoč, ker je njeno ime tako ljubeznjivo, tolažbe in upanja polno; ker je vsak, ki je pri njej po-moči iskal, spoznal, kako nepričakovano mu je tolažba in pomoč dohajala!

Koliko moč ima Marija, spoznamo iz besedi sv. Tomaža Kempčana: „Hudiči imajo tolik strah pred to nebeško Kraljico Marijo, da kakor pred pokončevavnim ognjem beže pred tem, ki spoštljivo zakliče to sveto ime „Marija“.

Gotovo je, da Bog svetnike sploh usliši, prepri-čani pa moramo tudi biti, da zlasti Marijo vselej usliši in da ji nobene prošnje ne odreče. To nam mora za-upanje do Marije še toliko bolj množiti in vterjevati.

Sv. Alfons Ligvorjan uči: Bog svetnike usliši, ko-liko bolj gotovo bo uslišal svojo Mater! Prošnje svet-nikov so prošnje Božjih služabnikov; prošnje Marijne so prošnje Matere, nebeške Kraljice.

Marija je Mati nebeškega Kralja, vselej bo usli-šana; piše sv. Bernard.

Ti, o Devica, imaš pri svojem Sinu zaupanje, ki nima nobenega izgovora, zaupanje, ki mora uslišano biti; pravi sv. Gregor.

O priporočuj se tedaj, o ljubi kristjan, prav po-gosto in zaupljivo Mariji, predobrotni Materi, ker ona zarés po prečudni poti pomaga vsacemu, ki se ji pri-poroča, in ona mu je vedno naj večí tolažba; — tega je prepričan človek, ki je iz hvalečnosti do nje te ver-stice zapisal in želi, da bi se ji vsi v obilnosti priporo-čevali ter jo spoštljivo častili, da bo tako vsak občutil njeno pomoč, čudno radost in notranjo zadovoljnost, ki od tod izhaja in se ne da primérjati z nobenim časnim veseljem.

O kako potrebni smo zlasti tudi v naši deželi Ma-rijne pomoči! Kako se napolnujejo ječe zaradi obilnih pobojev, pretefov in družih pregréh! Niso še obsojeni in kaznovani eni, že se slišijo nove hudobije od drugod. Pa koliko je še prežalostnih zmót in pregréh, ki so le Bogu samemu in pa nesrečnemu grešniku znane! Kam bode prignalo ljudi toliko pitje nesrečnega žganja? Stra-hotno ostudno in škodljivo je pijančevanje, — ni čudo, da je takim zveličanje odrečeno. Ložej je poslušati tule-čega volka, kakor pa pijanca, ki ošemljen tava in se dère kakor zvér gredé od pivnice do pivnice. O mladi ljudje, priporočujte se Mariji, darujte svoji nebeški Ma-

teri dušo in telo, da se ne bodete s pregrehami oskrnovali. Oče, mati, sin, hči, otročiček še mladi, pojdi, poklekni doma ali pa v cerkvi pred Marijin oltar, pred njeno sveto podobo, prosi jo za pomoč, da bi mogel živeti kakor pameten človek, kakor dober kristjan.

Pa še tista preostudna kletvinja! Koliko ljudi je temu tako gerdemu grehu vdanih! O pojdi pred Marijo in reci iz globočine svoje duše: Nikoli več, nikdar več ne bom klel v svojem življenji, nikoli več ne bo nesramne besede iz mojih ust: jezik naj se mi prej posuši, kakor da le še enkrat pride kletev ali gerda beseda iz mojih ust. Bog, poterdi moj sklep! Marija, sprosi mi pomoč!

Marijin častivec.

Marija naša vedna Pomočnica.

(Dalje.)

Naša ljuba Gospa vedne pomoči pa ne obrača svoje čudodelne moči le v to, da spreoberne grešnika, ampak tudi, da pravičnega v milosti, gnači ohrani. Kakor je eden vzrok njenega usmiljenja, tako je drugi ljubljenec njenega serca in obema podeljuje svoje močno varstvo.

Da se pa o tej tolaživni resnici, da je naša ljuba Gospa vedne pomoči pravičnim prečudna pomočnica v vseh nevarnostih k grehu, popolnoma prepričamo, pustimo dogodke same govoriti.

Pogosta nevarnost v duhovnem življenji je merzlota duha, katero Bog velikrat pobožnim dušam dopušča, da si večji zasluženje nabirajo. Duša misli, da jo je Bog zapustil, se vtopi v globoko žalost, vse pobožne vaje bi opustila. . . . Ta notranja puščoba pa nam poljubeznjivi previdnosti Božji ne bo v pogubljenje, ampak v zveličanje, ako o času skušnjave svoje navadne pobožnosti stanovitno nadaljujemo, ako se za vso nebeško tolažbo nevredne štejemo, ako smo svetu svojega spovednika radi pokorni. Posebno dobro v takih skušnjavah pa je „našo ljubo Gospo vedne pomoči“ na pomoč klicati, kakor bomo iz naslednjega spoznali.

Pobožne gospé se je nehoté lotila zopernost do vseh bogoslužnih dél. Kmaló je z njo tako daleč prišlo, da se ni mogla toliko premagati, da bi bila le v cerkev šla. Vojskovala se je sicer z vso močjo s to nejevoljo, pa vselej, kadar je hotla prestopiti prag hiše Božje, občuti neko serčno tesnobo, katere ne more premagati in se zopet verne. V tej veliki nevarnosti se spomni naše ljube Gospe vedne pomoči. In komaj je k milostivi Materi zaupljivo molila, že je bila te nadloge čisto rešena.

Še veliko večí pritežnost na poti čednosti pa je druga nevarnost, katera izvira iz naše popačene nature, mislim, strasti. Sveti kerst sicer v človeku madeže greha zbriše, pusti pa še v njem prirojeno uagnjenje k prepovedanemu. Zato je tudi življenje pravičnih vedna vojska, vojska zoper strast. Kdor hoče v tej vojski zmagati, mora veliko moliti, mora svete zakramente poposto prijemati, in vseh mikavnih priložnost k grehu po svoji moči ogibati se. Izverstni pripomoček pa, strasti nkrotiti, je gotovo klic k naši ljubi Gospej vedne pomoči. V poterjenje te resnice naj bo le en izgled.

Dva brata iz plemenite družine, ki sta se sicer spodbudivno obnašala, sta se zelo skregala. V prvem napadu jeze popade prvi bodalec in hoče svojega nasprotnika smertno raniti. Pri tem grozovitem pogledu sestra teh nesrečnih bratov, ki je bila ravno nazoča, zavpije s strašnim glasom in pravi: „O Mati vedne pomoči, pristopi nam na pomoč!“ In glej! kakor hitro

sliši razkačeni mladenec izgovoriti ime čudodelne Materé Božje, postane pohleven ko jagnje, spusti na tla močivno orožje, objame ljubeznjivo svojega brata in pravi z milim glasom: prosim te, ohraniva mir! Gospodičina, ki je dala s klicem k mogočni Devici prvi povod k spravi, pobere bodalo in ga nese na altar naše ljube Gospe vedne pomoči ko vedno znamenje njenega močnega varstva zoper besnost v strasti.

(Dalje nast.)

Ali je katoliško časništvo potrebno, kaj?

AVe atqVe aVe! SoLIDa, In-
fraCtaqVe SeptICoLLIs, RoMa
erIs. P. B. C.

Kteri resnico teptá in kateri se za teptano resnico ne poganja — oba nista vredna, da ju solnce obseva. Gorka šiba se pa tudi za tistega moči, kateri naj pripravnišega orožja, ki ga je kos dobiti, v roko ne vzame, kadar je treba za resnico iti v boj.

Bral sem prezalo vošimo za nemške, švicarske in avstrijske katoličane*), ter sem že pred nekimi mesci sklenil nekoliko iz njega podati Daničinim čitateljem v prosti izdelavi. Naj se tedaj to zdaj spolni. Kesal se ne bo, kdor bo bral.

Velikokrat in po pravici se imenuje naš čas „papirna doba“. Vse piše, bere in hoče brano biti. Časnikarstvo se imenuje velika moč, in vsem je znano, da ima v sedanjem času veliko nalogo. Služijo mu hlap in elektrika; kakor vihar in blisk leté misli po svetu. Očitno je občinsko in politiško življenje, očitna je beseda.

Zatoraj je prav času primérno, da tudi katoliška Cerkev, največa očitna naprava, se sedaj bolj kakor nekdanj časnštva poprijema, in po časnikarstvu brani svoje načela in verske nauke (dogme), brezverskim mislim današnjih dni pa se krepko ustavi. Kaj je častitljívšega na zemlji, kakor je rimsko-katoliška Cerkev, in kdaj se je to očitneje kazalo kakor ravno zdaj? Koliko bi premoglo dobro časništvo med 200 milijoni katoličanov!

Kako bi se mogla sv. Cerkev drugim veram nasproti v svoji krasoti in v vsi bogatiji kazati! Vsako zasramovanje, katero se Cerkvi stori, bi odmevalo s časništvom v vseh sercih, vsaka tožba sv. Očeta bi se razlegala milijonkrat v vseh listih po zemlji. Dobri listi so blagoslov, za narode — tudi sv. Oče so to povdarjali in večkrat že kazali tehtnost in potrebo katoliškega časništva.

Sv. Cerkev je zdaj enaka terdnjavi, katera je od vseh strani obsedena in napadana, skoraj vse posvetne moči so se zoper njo zarotile, vsi hudobni duhovi so na njo spuščeni. Nevreden je katoliški narod, kateri vsega ne postavi za njeno čast. Sramotno bi bilo za vojake v terdnjavi, ako bi se sovražnikom v bran ne postavljali, ako bi sovražnih pušic ne odbijali. Učiti se moramo od sovražnika samega. S penečo togoto napada prostozidarski liberalizem Cerkev, kakor da bi veljalo nebo premagati z razdjanjem katoliške Cerkev za vse čase.

Kako morajo ti, kateri na strehi stojé, tiho roke križem deržati in sovražnike merzlo gledati? Za naj večí dobrote človeškega naroda se zdaj bojuje, namreč: prostost zoper sužnjost, resnica zoper laž, pravica zoper krivico, postavnost zoper rogovilstvo, vera zoper brez-

*) L. Woerl, Die kath. Presse, Würzburg 1875.

verstvo, keršanstvo zoper nejevero, réd zoper razdevanje vsih obstoječih pravnih razmér. Že dolgo so judovski pisarji najsvetejši skrivnosti brez strahovanja zaničevali, že dolgo so prostozidarji sv. Cerkev v obraz bili, že dolgo so mnogi brezverni učenjaki Kristusa in postavno veljavo zasramovali, ter s svojo ošabnostjo žalili naj boljše del evropejskega ljudstva.

Kakor malo imamo upanja, da bomo s katoliškim časništvom ukožene liberalce spreobrnili, tako malo smemo tudi mi z njimi zvezo delati; ker brezno je pregloboko. Verh tega je pa še Cerkev „ecclesia militans“, bojevarna Cerkev; v vojski se ona vterjuje in si pribojuje prostost. Nasprotniki naj zoper pravico počenjajo, kar jim je drago; s-a-j tudi lucifer in njegova družal biva in ima pomen v zgodovini. Ali Cerkev ima pa pravo pravico bivati, ima k temu tudi še sveto poslanje resnico vsemu svetu oznanovati, škodljive uke odvracati, napade odbijati, laž za laž, sramoto za sramoto zaznamovati, zmotene učiti, zgubljene na pravo pot voditi, zbegane zopet pridobivati, še celo naj hujšim protivnikom ne samo orožja vzeti, temuč jih v tabor resnice in pravice, v naročje sv. Cerkve nazaj pripeljevati. Ako so se sovražniki družili in so v svojih skrivnih shodih naklepe zoper Cerkev skovali, morajo tudi nam pravico priznati, ako z združenimi močmi na straži stojimo, naše najsvetejše reči branimo in vedno dalje zmago-slavno in pridobivno priti išemo. — Očitno pak se hočemo boriti, in s poštenim orožjem se biti.

Mi katoličani smo izpostavljeni napadom tacega časnikarstva čigar strast ne pozna nobenih mej; časnikarstva, kateremu ni svet ne prestol, ne altar, ne kaj družega, razun mamona in njih divje strasti. Mislimo si katoliško družino, pri kateri se vsaki dan po kapljicah časniški strup pije v podobi liberalnega lista. Kako marsikaka poprej keršanska in pobožna družina je posajena zdaj na razvaline nejevere! In kako se je to zgodilo? Pač marsikteri oče, kateri ima dolžnost tako rekoč kot hišni duhovnik v svoji hiši sv. ogenj pobožnosti, bogaboječnosti, vere, čedalje bolj podžigati, se je zanikarnim časnikom dal zapeljati, in je zdaj svoji družini učenik, kako naj se sv. Cerkev preganja, vera zaničuje, in toraj tudi zgled nečednosti in razuzdanosti. Nedeljska pridiga, ki mu je bila nekdanj duhovni živež in sladkost, mu je zdaj prazno marnovanje, odkar si svojo žejo po učenosti z liberalnim časnikom gasi. Papež pri njem niso več namestnik Jezusa Kristusa, ker v liberalnem časniku je bral gerše kot judovske zasramovanja in obrekovanja in prav peklenske laži zoper papeže. Nezmotljivost papeževa v verskih in nravnih rečéh se mu zdi nespamet, odkar veruje v nezmotljivost judovskih in frajmavrarskih pisarjev in mnogoterih nesrečnih revežev, ki so šolo na kol ataknili ali kje iz službe spodenili bili ter so stopili v službo sovražnikov in preganjavcev sv. Cerkve, katero so za solde izdali. Spovedovati se, postiti se, k sv. maši hoditi — se jim ne zdi več primerno „fortšrittu“! Stari in času neprimerni se jim zdé izreki Gospodovi! „Kdor vas posluša, mene posluša, kdor vas zaničuje, mene zaničuje itd. in: „Kdor Cerkve ne posluša, naj ti je kakor nejevernik in očitni grešnik“ in: „Karkoli bodete vi zavezali na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih, in kar boste razvezali na zemlji, bo tudi razvezano v nebesih“.

Take resnice se prostomišljaškemu želodcu ne pri-ležejo, zato pravi, da so iz temnega „srednjega veka“, ne pa za take „lučnjake“, ki imajo ponarejeno zgodovino v glavi, ali znajo imena toliko in toliko červov, hroščev iz glave povedati, pa še več psokv zoper verne katoličane za „krajcarje“ napisati.

In pri tolikem zapeljevanji, bujskanji in pohujševanji brezbožnega časništva bi Cerkev molčala, kaj?

Cerkev bi molčala, ko sovražniki očitno priznavajo, da hočejo v černo poganstvo nazaj veslati? Ali jo je Kristus zato postavil? Gorjé nam, ako bomo molčali, ko bodo volkovi ovčice tergali!

(Dalje nasl.)

Z jezika — nebeški ogenj.

Rekel je Sin Božji nekega dné, da je ogenj pri-nesel iz nebes na zemljo. Ta ogenj je ljubezen, je hvala Božja. Zveličar je ta nebeški ogenj prižgal ter ga razširjal z vsim svojim življenjem in vse svoje žive dni. Ta ogenj še zmeraj gori, vnémati in razširjati si ga tudi ti dolžan, ki to bereš.

Modri Stvarnik nas je obdaroval z mnogoterimi počutki in imenitnimi močmi, kakor z očmi, z rokami, nogami itd.; toda vse to, bolj ali manj podobno, imajo tudi živine, zveri, živali. Dal nam je pa tudi besedo, ali zmožnost razumljivo govoriti. Tega pa nima nobena živa stvar razun človeka na zemlji, in to je dosti očitno znamenje in spričevanje, da je človek nekaj višega od družih stvari in da ima nek poseben namen, ki ga mora s svojo besedo dosegati. Pomisli, kako silo lepe reči je človek zmožen s svojimi rokami storiti? Da molčim o družih prečudno narejenih rečéh, le pomisli, dragi čitatelj, kako človeške roke n. pr. spremené naj bolj pusto zemljo v prelepe rodovitne njive, v pisane travnike s prečudno lepimi cveticami. Tako zamore pa tudi človeški jezik neizrečeno veliko dobrega storiti, ves duhovni svet predelati.

Učeniki štejejo blezo kakih 600 do 1000 ali še več raznih jezikov na zemlji, sploh toliko, kolikor je narodov, in psalmist pravi, da naj vsi Boga hvalijo: „Vsak duh naj hvali Gospoda!“ (Ps. 150.) „Kralji zemlje in vsi narodi naj hvalijo Gospoda.“ (Ps. 148.) Boga oznanovati, hvaliti in preslavljati, to je prvi namen naše zmožnosti za besedo. David je Boga hvalil s svojimi psalmi, Caharija s svojim „Benedictusom“, Marija Devica s svojim večno lepim „Magnifikat-om“, t. j., moja duša povečuje Gospoda, ss. aposteljni z oznanovanjem sv. vere itd.

Bog hoče hvaljen biti s preimenitnim darom besede, da se čas milosti prav rabi; zato je molitev, petje, zato so pridige in nauki sv. vere, zato sploh Božja služba, zato pošilja tudi misijonarje v tuje dežele in večkrat je storil celo čudež, da so tuji narodi misijonarja umevali in začeli Boga hvaliti. Aposteljni binkoštni dan so govorili tujim narodom in vsi vsak v svojim jeziku so jih razumeli; aposteljni pa so imeli ob enem dar tudi v tujih jezikih govoriti. Enako se je godilo pozneje večkrat. Sv. Frančišk Solan je prišel v Ameriko med divje narode, ki jih nič ni umeval. Bog pa mu je dodelil dar jezikov. Pri neki pridigi je bilo silo ljudstva iz različnih rodov in jezikov, pa vsi so razumevali njegove nauke, ter je po pridigi 9000 ljudi prosilo za sv. kerst. Sv. Filip Benicij je živel ob hudih časih, ko je bilo vse v prepiru, razporu in sovraštvu, kakor dandanašnji; prehodil pa je kakor angel mirú po laških, nemških, francoskih in poljskih deželah, je povsod pridigal s toliko gorečnostjo, da so se naj sovražljivše serca utolažile in omečile ter se sprijaznile, naj terdovratniši ljudje se k ljubezni do Jezusa in Marije vneli. Bog mu je zraven tega dodelil dar jezikov, da je mogel raznim narodom v njih jeziku Božjo besedo oznanovati. Tako je delal tudi sv. Anton, sv. Bernard, in veliko družih.

Sv. Anton Pad., učenec in tovarš sv. Frančiška Asiskega, mož poln sv. Duha, je imel nekdanj nalogo pridigati v Rimu v pričo papeža, kardinalov in gospodov iz vsih narodov: gerkov, latincev, italijanov, španjcev,

francozev, nemcev slovencev, angležev in iz vsih delov sveta. Govoril pa je tako živo ljubeznjivo, jasno in razumno, da vsi poslušavci, kakoršnega koli jezika so bili, so vsako besedo, tako čisto umevali, kakor bi bil govoril v maternem jeziku vsakterega poslušavca. Vsi so stermeli, ker bil se je ponovil nekdanji binkoštni dan v Jeruzalemu, ko je sv. Peter govoril in so ga vsi razumeli. Vsak je ves začuden prašal svojega tovarša: Je li ta španjec, francoz, nemec, slovenec itd.? Papež je iz tega spoznal svetost bogoljubnega mniha, in ta čudež je pozneje služil kakor nagib, ko so ga za svetnika razglasovali. (Neue Gleichnisse P. Fr. Ehmig 4. zv. str. 274.)

Učimo se tudi mi iz tega, kako je naša dolžnost Boga hvaliti z jezikom, t. j. z darom za govorjenje. Sv. pismo kliče celo vse stvari, umne in brezumne, žive in nežive; da naj Boga hvalijo. S tem, kakor se samo po sebi razumeva, je rečeno, da mi imamo dolžnost premišljevat vse stvari na zemlji in nad zemljó, njih prečudno lepoto in visokost, njih réd, njih umetnost, in v stvarjenji Stvarnika moliti, častiti in hvaliti. Kako bi ne hvalili Boga, stvarnika in vladarja vsega sveta, ako se ozrimo na drevje, sploh na rastline, cvetlice, trave, katerih je po mislih učenih gotovo do 100.000 plemen. Koliko pa potlej vsacega plemena posebej! Travník srednje velikosti ima na milijone travic in cvetic, in vsaka potrebuje veliko pomočkov iz zemlje, iz podnebja, od solnca in svitlobe za svoj obstanek, in vse to oskerbuje vsegamogočna in vsepričujoča Božja roka. In ako najmanjša zél ali rastica zgorí, razpade v milijone drobnih in najdrobnejših prahkov, ki se dajo še deliti! Tu tedaj, bi djal, je tisučere milijarde jezikov, ki nam kličejo: Ozrite se na nas in hvalite Boga, ki za vsako zelišče izmed nas vé in skerbi, in studite slepoto in budobijo brezvercev, ki iz tega Stvarnika spoznati nočejo!

Kakó bi ne hvalili Boga, ako se ozrimo na živine, zverí in živali, od naj večih do naj manjših, katerih število je tako nezmérno veliko, da po sedanji učenosti je čisto nemogoče le od daleč ga določiti, ker na milijone živalic je bilo pred iznajdenjem drobnogleda (mikroskopa) čisto neznanih. Prav nič ni dvoma, da v mali kapljici pri velikosti prosenega zerna je brez števila veliko malih živalic, cvetice zeliša in tekočine vse mergolé od neštevilnih živalic, ki se s prostim očesom vedidel ne vidijo. — Od otroka do starčka ni nikogar, ki bi ne občudoval prečudne lepote pri nekterih metuljih. Vsak pa tudi vé, da preč je vsa lepota in metulj sam, ako nekoliko ojstreje perutnico med perstoma pomancaš, in ne ostane ti družega s prelepe peruti, kakor malo previdljive mrežice, in malo prahka na perstih. Ako pa z drobnogledom opazuješ prahek, ki ti na perstu ostane, najdeš, da ti praški so neštevilne ljuskinice ali peresca razne podobe in tako vravnane in zložene, kakor brušeni dragi kamni, ki se s svojimi gladkimi ploščicami neizmerno lepo leskečeje. In ako se perutnice preiskujejo, kako umetno je to omrežje z neštevilnimi posodicami obsejano, koliko orodja je v njih, da dobé toliko lepoto in ob enem terdnost za tako naglo ferčanje! Kdo je umetnik, kateri je barve tako lepo zložil in naslikal, da jih nobena človeška roka ne more posnemati? Naj imenitniši in najboljši pisani perti, rute, ogrinjala po prodajalnicah in razstavah so v primeri s temi perutami zgolj šušmarije in mojsterskazovske dela. Kdo je v té čudne tkanine, ki jih človeško oko še z drobnogledi vsih zapaziti ne more, kdo je v njé milijone naj tanjših nitik vsnoval? Kateri steklar (optikar) je te milijone ljuskinic, plošč in peresic izrezal, ugladil in zbrusil, vverstil in v peruti vsadil?

To premisli, dragi bravec, in obrni na vse druge neštevilne živali, od naj manjših, katerih je na milijone

v eni kapljici, do velikega slona, na čigar herbtu si človek kočó postavlja, in povej, kdo se ne bo čudil toliki umetnosti, kdo ne bo hvalil vsegamogočnega Stvarnika, kateri je vse to iz nič poklical in povsod v toliki modrosti ohrani in vlada?

Kdo bi Boga ne hvalil, ako se ozrè po noči na nebo, ki je vse z zvezdami kakor z lučicami obsejano? Kdo bi Boga ne hvalil, ako vé, kar so se z daljnogledom prepričali, da tam, kjer nekdanj niso nobenih zvezd vidili, se jih z daljnogledom vidi na tisoče in milijone? Kdo bi Boga ne hvalil, ako vé, da zvezde, ki se nam tako drobne vidijo, so po 1000krat in tudi po milijonkrat veči memo naše zemlje! Kako mogočna mora biti roka, ki jih vodi in vozi po neizmérnih nebesnih prostorih, ki jih, kakor učeni pričajo, v eni sekundi od 8 do več 1000 ur daleč zavrtí. Ali se mar same vladajo in tekajo tavžente lét v tako lepem redu? Kdor bi to terdil, bi bil brez glave in brez uma.

Če smo hvaležnega in občutnega serca, nas bo vsaka stvar k Bogu obračala, in v nas njegovo hvalo budila, zakaj „njim, ki Boga ljubijo, vse reči k dobremu služijo“. „Nebesa pripovedujejo Božjo čast in nebes oznanuje dela njegovih rok“. (Ps. 18, 2.) In bogoljubni Job nam kliče: „Le prašaj živali, in učile te bodo; in tice pod nebom, in pokazale ti bodo; govóri z zemljo, in odgovori ti, in naznanujejo ti ribe morja, da vse to je naredila roka Gospodova“. (Job 12, 7. — O tedaj ti terdo serce, ki imaš krog sebe prijetno zelenje, ljubeznjive cvetlice, zlate polja, polno sadje: pa ne pomisliš, da dobrotljivi Bog je vse to stvaril in dal tebi v korist in veselje, ter si dolžno ga tudi hvaliti in častiti zato!

(Konec nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Domoljubje in rudečkarji.) Lažiliberalni listi mislijo, kdo vé, kako pljusko pritisnejo katoličanom na lice, kadar kacega „erc-guncveta“ razklicujejo za „poštenjaka“, za naj slavnjšega moža svojega naroda; pritisnejo pa jo le sami sebi, ker svojo nevednost ali pa prederzno osornost tako očitno na ogled stavijo. Kakor naj ostudniši djanja, tako tudi naj odurniši osebstva slišimo večkrat širokoustno hvalisati.

Med človečeti naj zanikarnišimi, ki jih je kdaj solnce vidilo, je bil tudi Voltèr, in ravno njega novi rudečkarji v zvezde kujejo. Kakošen domoljub je bil ta človek? Poglejmo.

Bitva pri Rossbachu (1757) je bila za Francoze velika sramota, in francoz Voltèr je iz lizunstva do Friderika II pruskega na to otepenje Francozev slavo pèl in Friderika do zvezd povzdigoval. Pisal mu je med drugim:

„Sire, zdaj ste Vi v Parizu; to, menim jaz, je Vaše glavno mesto.“

„Meni tukaj (na Francoskem) ni več biti; Vaš magnet me vse preveč nase vleče, francoski pa me odbija.“

„Poslanec Vašega Veličanstva (v Parizu) smé reči sedaj: Vsi Francozje so zdaj Prusi.“

„O Pariz, ako moreš, bodi vreden zmagovalca, ki ga bodeš sprejel v svoje ozidje.“

Tudi v verzih je prepeval Voltèr sovražniku svoje domovine, n. pr.:

Héros du nord! Je savais bien,
Que vous aviez vu les derrières
Du Roi très-chretien,
A qui vous taillez des croupières.

Umazanost tega nevrednega lizuna je prenesramna za našo slovensko besedo, torej je nočemo sloveniti. Povemo pa naj nekaj drugega.

Temu človebu, ki je tako ostudno sramotil svoj narod, so francoski frajmavrarji l. 1870 spominski steber postavili. To se je godilo o času, ko je več kot „drugi Rossbach“ poniževal francoski narod. Zgodilo se je takrat, kar je blagi Maistre rekel čez Voltèrja: „Sodoma bi ga bila iz dež-le pregnala, in Pariz ga — krona!“ Našteti so 40 odbornikov za izdelanje Voltèrovega stebra, in — dobro si zapomnite — med njimi je 13 z zvezdo zanamnjanih, kakor tacih, ki so viši častniki med frajmavrarji, — in med temi ozvezdanimi so tudi: „Julius Favre, Julius Simon in Renan. Sploh so odborniki: napoleonovci, republikanarji, radikalni demokrati, komunisti, socialisti, ter mavtarji... Taki „rodoljubi so tedaj človeki, ki jih od naših liberalcev slišimo razklicavati za značaje, „poštenjake“, „naj slavniji može“! (Konec prih.)

Iz Moravc, 6. avgusta. Četertega avgusta smo se sošli pri svojem tovaršu g. Blažu Petriču v Blagovici, ki smo se pred 25 leti, t. j. leta 1850 razšli delat v vinograd Gospodov.

Veselo je, ako se prijatelji, ki so več lét združeni živeli, pod eno streho prebivali, pri eni mizi jedli, imeli pa tudi en visoki namen, Kristusovi namestniki biti, čez dolgo časa, 25 lét, zopet vidijo. Ne morem izreči občutkov, ki so me obhajali pri tej priliki. Občutil sem veselje; pa naj povem, obšla me je tudi mila tužnost. Ljube brate spet viditi čez toliko lét, to je res veselje. In tužnost?

Nas, ki smo se bili razšli 31. julija 1850, je bilo 18, v začetku šolskega leta celo 21, — in sošlo se nas je samo 9. Kje pa jih je 12? Jim je li bratovska ljubezen ugasnila, da se 25letnega shoda ne vdeležijo?

Previdnost Božja je 3 poklicala v večnost, preden je so postali mašniki, 1 je samo novo mašo pel, in več ni stopil pred altar Gospodov ponavljat nekervavo Daritev; vsi ti 4 so umerli leta 1850. In kakor je bilo nastavljeno to leto, jih je Bog leto za letom klical od tod iz vojskovalne v veličastno cerkev. Dva pa sta bila zadržana se 25letnice vdeležiti, in zato se nas je sošlo samo devet.

Nas devet se je podalo ob 8 v cerkev, ki je bila zunaj in znotraj okusno in pravilno ckinčana in v kateri smo že popred zjutraj vsi razun enega svete maše opravili. Milo so nam med potjo lepo vbrani zvonovi peli. Molili smo skupno duhovne ure. Po odmoljenih urah je imel g. Jeriha izversten govor. Rek si je izvolil: „Kaj bom povernil Gospodu za vse, kar mi je podelil? Kelih zveličanja bom sprejel, in klical v Ime Gospodovo!“ Opomnil nas je obilnih dobrot, ki smo jih v teh 25 letih od Boga prejeli; razložil je obilno zbranemu ljudstvu dobrote, ktere od Boga po mašnikih prejema. Milo se je pa tudi spomnil naših ljubih bratov, ktere je Gospod zgodaj na odgovor poklical.

Po pridigi je bila slovesna sveta maša z zahvalno pesmijo in blagoslovoma.

Ko smo Gospoda zahvalili za nam še ohranjeno življenje, in toliko družih dodeljenih dobrót, smo se spomnili tudi ranjnih sobratov, ter za nje bilje odpeli in molitve opravili, naj jim Bog podeli večni mir in pokoj, ako ga kateri še ne vživa.

Po cerkvenem opravilu nam je naš ljubi gospod Blaž mizo pogernil. Hitro nam je tekel čas v prijaznih pogovorih, v spominjevanji na nekdanje čase, in to, kar smo v preteklih 25 letih doživeli veselega in žalostnega.

Zdelo se nam je, da komaj uro skupaj sedimo, že nam je zvonjenje naznanjalo, da je ura tri. Podali smo

se še v cerkev, odmolili večernice in sklep ter imeli litanije z blagoslovoma.

Popoldne so nas počastili Moravški gospod dekan in več sosednjih gospodov.

Prehitro je odbila britka ura ločitve; ločili smo se, ter se na tem svetu javaljšano zopet vsi skupaj vidimo! Podali smo se zopet vsak v svoj odločeni delež vinograda Gospodovega opravljat svoje delo.

Daj nam Bog tako delati, ako se tukaj več ne snidemo, da se v nebeškem raji snidemo!

Od sv. Petra v Indijani iz severne Amerike misijonar P. Leon Osredkar preč. o. Saleziju 14. julija piše pismo, ki obsega marsikaj zanimivega. P. Leon je šel v Ameriko mesca oktobra 1851 z dovoljenjem takratnega provincijala preč. P. Salezija Volčiča, in ne vé sedanjega provincijala, torej tudi njim zdaj piše in pravi:

V zaupanji v Vašo dobroto in priljudnost naj smem Vas nadlegati s pričujočimi versticami. Čas namreč, kolikor sem bil sklenil za misijonarja služiti v Ameriki, t. j. 25 lét, bo kmali pri koncu, in rad bi vedil, če bom v okrajino sv. Križa spet prejét, ker sem tako dolgo bil na tujem! (Brez vsega dvoma, pravijo preč. o. V., ker č. o. Osredkar iz okrajine ni bil za zmeraj odpušen.)

Imel sem dozdej zraven tukajšne skor zmeraj še bližnjo sosednjo cerkev oskerbovati, ker je bilo pomanjkanje duhovnov. Sedaj imam samo št. Peter (140—150 družin). Samo na sebi bi to ne dajalo veliko dela, ko bi hiše ne bile tako razkropljene in pota tako slabe. Imamo ozališano zidano cerkev s 3 altarji in 3 zvonovi, dobre orglje, 4 katoliške družbe, deško in posebej dekliaško šolo v katoliškem pomenu. Učitelj je ob enem orgljavaec in z veseljem opravlja zakristijske opravila za lepo plačo 500 terdnjakov. Učenica, sestra 3. reda sv. Frančiška, pa sama zase živeča, dobiva po 300 terdnjakov; o vsih nedeljah in praznikih hodi k sv. Obhajilu, in ta izgled ima blagerno moč do mladine.

Druga prošnja moja je, da bi bili č. P. tako dobri in mi po kakem kleriku dali narediti in poslati zapisnik v poslednjih letih (od l. 1867) umerlih sobratov, da bom za-nje opravil navadne molitve (aufragije). Do takrat sem prejemal imena po r. Br. Bernardinu. Poslednji je bil P. Fulgencij Arko. Pozneje sem tudi za nektere opravil, katerih imena sem zvedil iz časnikov; želim pa v tej reči natančnost, da si tudi jest kdaj, ko bo šlo k koncu, smem do te dobrote pravico delati.

Tretjič prosim, da bi priloženo menjico zamenjali in zuesek obernali v zaznamnjani namen. Vsako leto namreč nekaj prihranjenega dám še bolj ubožnim misijonom. Prišlo pa mi je v misel, da moram storiti tudi kaj za svoje rojake Slovane. Mislim, da na Bosno bi bilo pred drugimi ozir imeti. Ker vsled unim krajem bližnjih obiskovanj (vizitacij) odotne potrebe natanko veste, torej razdelitev čisto Vaši razsodbi in volji izročim. (Preč. o. Salezij so že odločili prelepi dar v Bosno, kjer so jim potrebe dobro znane.)

Memorare k naši ljubi Gospej presv. Serca.

Devica spomni se premila,
Gospá presvetega Serca,
Da moč si blago zadobila
Do sv. Sercá Jezusa;
Po tebi, Mati, le dobaja
Nam revnim milost od Boga,
Če tvoje varstvo nas obdaja,
Se bati nam ni hudega.

Z zaupanjem zató hitímo,
Gospa presvetega Serca!
Vsi k tebi, da pomoč dobímo
Na tvoje prošnje od Bogá;
Ti bramba in pomoč nam bodi,
Sovražna ko nas straši moč,
In z roko materno nas vodi,
Ko nas obdaja zlega noč.

Marija, Mati nam premila!
Veliko moreš čez Serce
Presveto, ti ga boš prosila,
Da spolni naše vse željé:
Zaklade da ljubezni svoje
Razlije milo nad ljudi
In milost, luč na prošnje tvoje,
Zveličanje nam dodeli.

Iz serca kličemo, o prosí
Za nas ti Serce Jezusa!
Ti Njemu naše prošnje nosi,
Gospa presvetega Serca!
Ti ko tema nam dušo straši,
Ko mrak obdaja nam serce,
Sovražna ko nas truma plaši,
Otmi brezbožne nas roke.

Ti veš za naše skrivne rane,
Ti šteješ tužne vse solzé,
Skrivnosti naše so ti znane,
Ti znano naše je sercé.
O sprosi, Mati ti premila!
Za bojne ure nam moči,
Ko dušna nas obdaja sila,
Zaškiti nas, Marija ti.

Pomagaj ti nam v vsaki sili,
Ki tare revne tukaj nas,
Otrók vseh svojih se usmili,
Nas varuj Mati slednji čas!
O sprosi nam, da zadobímo
Vsi milost jubileja zdaj,
Da svojo Mater te slavímo
Kdaj v raji, srečni vekomaj.

Ker Mati ti si nam premila,
Gospá presvetega Serca!
Nam bodeš milo izprosila
Spolnitev prošenj od Bogá.
Ne moreš prošnje nam nobene
Odreči, Mati in Gospá!
Nam sprosi gnade zaželene,
Gospá presvetega Serca.

Razgled po svetu.

Nemško. (*Viljem Emanuel pl. Ketteler, jubilarni škof.*) V svojem pisanju: „Prostost, načelo in Cerkev“ škof Ketteler pišejo v naslednjem pomenu:

„Besede: Napredek, olika, prostost, bratoljubje, enakost, imajo visok, nebešk pomen. Imajo v sebi veliko resnico, od Boga človeku dano težko nalogo, in to je vzrok, da imajo tako moč do človeškega serca, in obrodijo blagor, ali pa pogubo; pokažejo pravo pot, ali pa zapeljejo v zmotnjave. Samo pod pokrivalom resnice in dobrega pa se morejo ljudje zapeljati v laž in nesrečo. Reč je po eni strani čez vse tolažljiva, ker nam očitno dokazuje, da je človek prav v notranjem svoje

duše samo k dobremu nagnjen. Je pa tudi ob enem silno važna za razsodbo reči na svetu, ker kdor vedno ne pazi, je v nevarnosti, da oskruni resnico zavoljo laži, katera se nje kot sredstvo poslužuje. Samo keršanstvo nam daje pravi pomen onih besedi, in potreba je, da se svet večkrat na to opominja, da nad pravo čast, nad visokost svojega namena si nič večega misliti ne govori ne moremo, kakor kar je Kristus učil in kar njegova sv. Cerkev oznanuje.“

V smislu teh besedi je škof Ketteler v vseh vprašanjih svoj glas povzdigoval, v tem smislu je vedno delal. 25 lét, odkar je škof, je delal veliko, ustmeno in pismeno. Ko je bil za škofa posvečen, 25. vel. travna 1850, je svojim ovčicam spregovoril važne besede, ktere so v vse serca globoko zasegale. Začel je in rekel med drugim:

„Preljubi moji keršanski bratje! Služba, katera je za rame angeljev pretežka, je ljubi Bog meni ubogemu grešniku na rame naložil. Sveto opravilo škofovega posvečevanja je dokončano. Popolna oblast bila mi je dana, stopil sem v versto aposteljnov, postavljen sem za škofa na škofovski sedež, na katerem je sedelo mnogo svetih in pobožnih mož, kakor sv. Krescencij, sv. Maxim, sv. Bonifacij. In kar je več kot to, zdaj sem namestnik Kristusa, dobrega Pastirja, in vaš pastir, da vas bom z ljubeznijo vodil, s katero je dobri pastir z nebés prišel za nas svojo predrago kri prilit. Kdo mi bo zameril, ako sem presunjen od dneva, kateri ima za-me in za vas tako tehten pomen itd.“

Bog mi daj milost, da vam bi bil dober pastir, in on mi bodi milostljiv, da bi čedalje bolj mogel luč sv. vere in resnice razširjati.

Današnje obhajanje je že precej dolgo, — imel bi vam še veliko povedati, pa le še s kratkimi besedami se obrnem do vas:

Najpervo se obrnem k vam, vi grešniki, kateri ste v veri opešali, svoje duše od večnega solnca, od Jezusa Kristusa obrnili, kateri ste začeli po poti pregréh hoditi, k vam naj pervo pridem z besedami: „Jaz sem dober pastir“. Ko so farizeji godernjali, je Jezus odgovoril: „Kdo izmed vas, ako ima 100 ovac, in eno izmed teh zgubi, ne popusti 99 v puščavi in ne gre za zgubljeno, dokler je ne najde? In kader jo najde, jo zadene vesel na svoje rame. In ko pride domú, pokliče prijatelje in sosede ter jim reče: „Veselite se z menoj, ker sem našel svojo zgubljeno ovco“. — Glejte, ljubi kristjanje, tako pridem tudi jaz k vam, da vas nazaj popeljem k ljubeznjivemu pastirju vaših duš, kateri je za vas svojo kri prelil. Jaz hočem vse od Boga mi dane moči natezati, da bi vas rešil večnega pogubljenja, v katero vas nejevera današnega časa pahni preti, da bi vas pripeljal k večnemu življenju, vas obvaroval večnega terpljenja.

Drugič se obrnem k vam, ubogi, kateri ste obloženi z žalostjo, s terpljenjem in britkostjo. Vam me je Zveličar še posebno poslal, ki ste otroci Božji in živivate britkosti Križanega Jezusa. Sicer upati ne morem, da bi vsem potrebam pomagal, dasiravno to serčno želim; ali to vam morem obljubiti, da trudil se bom biti tudi vam dober pastir, in vam bom po svoji zmožnosti pomagal iz telesne potrebe.

Dalje se obrnem k vam, predragi starši, kateri imate kot kristijanski očetje in matere dolžnost dobrega pastirja, in ki ste za namestnike Božje poklicani z menoj skupno skrbeti za blagor svojih otrók...

Naš zveličar je otročiče tako ljubil, da ga niso mogli od njih ločiti, — o ne tergajte jih od preljubega serca Jezusovega! Obvarujte v njih sercih vero, nape-ljujte jih k vsemu dobremu, ker pride dan plačila in bode Bog te otroke iz vaših rok terjal.

Slednjič se obrnem k vam, predragi sodelavci, nad katere sem po naredbi Božji postavljen. Nezapodljiv v svojih svetih je on hotel, da sem jaz nevredni človek čez vas postavljen, da bi vas vodil in vladal in s tem je vam dal nalogo ponižnosti in pokorščine. Podpirajte mene reveža z molitvami in delanjem. Stojte mi na strani pri težkem opravilu, katero mi je Bog na rame naložil. Nalogo imamo ljudem mir prinesiti, katerega je Kristus sam nam prinesel. Ako pa hočemo to spolnovati, mora pravi mir med nami biti, in kot pravih bratov Kristusovih naj naša luč sveti pred ljudmi. Ako bomo tako delali, nam zmaga ne bo odšla.

H koncu se pa obrnem k tebi, Marija, Mati našega Gospoda in Boga Jezusa Kristusa! Oberni svoje milostljive oči na-me in na vso čedo, katero mi je Jezus izročil voditi. Sveta Marija, Mati Božja! prosi za vso škofijo, za vse grešnike, da se spokoré; prosi za uboge, da sv. evangelij prav razumevajo; prosi za starše, da z nami vred delajo, otroke v veri in resnici odgojajo; prosi za nas mašnike! Sveta Marija, Mati Božja, prosi za nas vse, zdaj in ob naši smertni uri. —

Apostolska resnoba in bogoljubni pomen tega govora se je vsim poslušavcem globoko v serce vtisnil. Novi, lepi časi so se s tem škofom pričeli za Mogunško škofijo.

Liberalci imenujejo Kettelerja škofa bojevavca. To pa je zgolj čast zanj. 25. julija letošnjega leta bila je njegova petindvajsetletnica. Iz vsih pokrajin Nemčije so ta dan vroče molitve puhtele v nebo. Bog ga še dolgo ohrani! (Po „Germ.“)

Cret in sad zveste molitve.

Zahvala. Po Smesečni prav hudi boleznim sem poslednjič zopet zdravje zadobila na priporočevanje k Mariji žalostni Materi Božji, angeljski Kraljici, naši ljubi Gospej presv. Serca. S priserčno hvaležnostjo torej spolnim svojo obljubo in očitno izrečem svojo zahvalo: Večna čast Bogu, ki je dal, nezmerna hvala Mariji, ki je izprosila!

V Ljubljani, 13. avgusta 1875. *Helena Herman.*

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Nove mašnike bodo posvečevali novi mil. knez in škof 7., 9. in 11. kimovca.

„Naroda“ (št. 184) „serce boli, ko vidi, da n. pr. za kako cerkveno svečanost, za procesijo na dan „rešnega telesa“ (!) kmet cele gozdice (lisasta laž!) mlajev poseka v „božjo slavo“ ali za par grošev.“ — Ko bi se to delalo zelencu ali celo Narodovemu poštenjaku Garibaldi na čast, bi morebiti bilo prav „Narodu“; če se pa Bogu kaj na čast stori, po Judežovo godernja in in s kervavo jezo gleda, kakor zelen kušar.

V zapombo. „Narod“ (št. 186) piše: „Nam Slovonom dan denes nij treba pač nobenih notranjih bojev (Odgovor: Ni jih bilo treba nobenkrate in ne bilo bi jih, ko bi jih sovražniki sv. vere ne bili sprožili.), narodnjaki in patrijotje vsi bodimo (Odgovor: To smo bili, in pa nepremagljivi, dokler Vi štrene niste zmešali.), drugo na stran pustimo, vero in nevero.“

„Vero in nevero pustimo na stran!“ — Tako govori list, ki je z mnogim potom in pehanjem dozdej vero zatiral in brezvero trosil. Zdaj tedaj hoče prepričati in „oboje na stran pustiti“?

Kako globoko iz serca so mu izrastle te besede, je pokazal v ravno tem listu, ker je sprejel dopis iz Gradca, ki ima strupeni sarkazem: „Vera v nevarnosti“. Ponavlja namreč, da je pravna stranka „obrekovala“, rekoč: „vera jo v nevarnosti“, in maha po duhovnih, češ, zdaj „pomagajte tistim (Hercegovincem), kateri se za sveto reč bojujejo“. — „Narod“, ko je zabavljanje objavil, si pohlevno roke umiva, rekoč: da je marsikaj grenkega v dopisu izpustil in „noče, da bi iz tega prepir nastal“. Kaj pravite k taki manipulaciji?

Modrijan iz Gradca, ako bere naše liste, bi lahko vedil, da ravno tisti, ktere on s tako jezo napada, že veliko lét na stotine in tisoče pošiljajo iz Kranjskega bratom pod turškim jarmom v razne kraje. Od cerkvene strani se je oskerbelo, da redovi obéh spolov po Bosni in Bulgariji ljudstvo olikujejo in zlasti za mladino šole napravljajo. Več družb je nalaš za kristjane na Turškem, n. pr. bratovščina čistega spočetja, vstanovljena od ranje. Husterja i. d., ki imajo veliko družnikov po Slovenskem.

Iz št. Vida nad Ljubljano, 18. avgusta. Naš civil-par je bil veljavno in cerkveno poročen v torek zvečer. Oba sta bila močno vesela in Bogu hvaležna, da je tako obrnil.

Iz Bohinja. (Namesto k službi Božji na Černo perst.) 8. avgusta t. l. ob 7 zjutraj se podá 14 oseb, izmed njih 2 nespremišljeni ženski, ki ne potrebuje, da bi pridige p. slušale, na Černo perst! Prišedši množica na verhanec, posede ter vsak svojo južino zavžije, in ne pozabijo z žganjem gerla močiti. Med tem takim se zopet deloma vračajo nazaj. Izmed družbe se nekdo posebno producira kot hribolazec; naposled se spusti še na neko stermino planinke (Edelweiss) tergat; kar mu noga spodersne, telebne 6 sežnjevisoko na kamnje in se potem še kakih 5 sežnjevisoko po robatem skalovju dersa. Gosp. duhovnik so ga o polnoči v planini s sv. oljem mazilili. Poprej v življenji je marsikaj zoper duhovščino govoril; Bog mu grehe odpusti. Živel je v nezavednosti do 14. t. m., umerl torej nepreviden s potrebnimi ss. zakramenti.

Kaj rodi nova era? V Foggiji na Laškem je 12letni pob začel krasti; kmali pa je zbral celo drhal potepuhov enake starosti, ter je šel z njimi na rop v hišo neke gospé. Krič té gospé pa je ostrušil mlade roparje, da so zbežali ter bili kos nekaj prav reči majhne seboj odnesli. — Kolikor bolj liberalni buteži išejo mlade otročice od Cerkve odločiti, toliko bolj se le ti učijo tuje promoženje ločiti od njih lastnikov. Šibe pletete za druge, pa bodo vas same do kosti razšibale. —

Dobrotni darovi.

Za novo napravo bolehnih v Ljubljani: Duhovnjija Zlatopoljska s č. g. duhovnim pastirjem 3 gold. — Iz Mengša 1 križavec za 2 gl. 12 kr. st. d. po gosp. Š. Zupanu. — G. Fr. F. 4 gl.

Za sv. Očeta: Iz Mengša po gosp. Š. Zupanu 1 gl. s prošnjo sv. blageslova. — G. Fr. 1 gl. s prošnjo sv. blageslova. — Neka oseba 3 gl. s prošnjo sv. blageslova za mir. — M. Mekinec 50 kr. s prošnjo sv. blageslova.

Za afrikanski misijon: Iz Smleške fare 3 osebe 3 gl.

Za družbo sv. Bonifacija: Iz Rove po preč. gosp. dekanu 2 gold. 30 kr.

Za Božji grob v Jeruzalemu: M. Muzig 4 gl. 45 kr.

Za sv. deželo: Iz Cerknice zbirke A. L. od preč. gosp. dekana došle.